

Haarlem, 23 april 2018

Schriftelijke vragen ex artikel 38 RVO inzake het voormalige pand aan de Gierstraat 35

Geacht college,

Hart voor Haarlem stelde op 28 november 2016 technische vragen over een eeuwenoud pandje aan de Gierstraat 35, n.a.v. het gerucht dat er een sloopvergunning was verleend. Achter de gevel van het pand zou een 16^e eeuwse houtskeletbouw schuilgaan.

Volgens de antwoorden dd 1 december 2017 van de ambtenaar beperkte de sloopvergunning zich tot het verwijderen van de interieurafwerkingen en binnenwanden. Een sloopmelding was echter voldoende, aangezien het hier een orde twee pand betrof.

Er was wel een kort verkennend bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd door de gemeentelijke bouwhistoricus, maar een diepgravend onderzoek was niet vereist. Houtskelet was wel aangetroffen, maar men kon de ouderdom daarvan, op basis van dit korte onderzoek, niet vaststellen.

Inmiddels is het pand, in maart 2018 gesloopt. In onderstaand fragment uit het Haarlems Dagblad (mei 2017) is te lezen hoe waardevol de bouwgeschiedenis van dit pand eigenlijk was.

Hart voor Haarlem heeft de volgende vragen:

- Wanneer precies is de sloopvergunning voor dit pand afgegeven?
- Was toen de sloopvergunning werd verleend, al bekend hoe waardevol de bouwhistorie van dit pand was?
- Zijn er nog pogingen ondernomen om dit pand of een deel ervan voor de stad te behouden?
- Op basis van welke expertise is indertijd bepaald dat Gierstraat 35 een orde 2 pand was, met dus vrijwel geen bescherming ?

In de krant hebben we e.e.a. kunnen lezen over de bouwhistorie

- Wat is er gedaan met de resultaat van dit onderzoek naar de geschiedenis van het pand m.a.w. hoe kunnen de Haarlemmers er kennis van nemen?
- Waarom is de uiteindelijke sloopvergunning eigenlijk niet actief vermeld, na de vragen van Hart voor Haarlem?

Op dit moment doet de archeologische dienst een onderzoek op de plek van het gesloopte pand.

- Bent u het niet met Hart voor Haarlem eens dat de bodemschatten, dankzij wet- en regelgeving, vele malen beter worden beschermd, dan de potentiële monumenten in onze stad?
- Wordt het niet tijd om een inhaalslag te maken?

en vrijgekomen winkelpandje in de Gierstraat is exemplarisch voor de verborgen, kwetsbare geschiedenis van de stad. De gevel is 19e-eeuws en dusdanig onopvallend dat je er al driehonderd keer voorbijgefietst kan zijn zonder dat je ooit iets opviel.

Daarachter ligt - ondanks de dramatisch slechte staat - een historisch schatkamer.

„We kwamen zó veel tegen”, zegt Sem Peters die als lid van Bureau Archeologie Haarlem deel uitmaakte van het team. De kelder is vermoedelijk laat middeleeuws - misschien 14e, misschien 15e eeuw. De muren zijn gepleisterd, dus een precieze datering is lastig omdat we de bakstenen niet zien, maar een kaarsennisje duidt erop dat het echt zó oud is. Je zit dan dus vóór de grote stadsbrand van 1576.” Architectuurhistoricus Maartje

Taverne: „Je mag er vanuit gaan dat dit pand verder is opgetrokken na die brand. Wat niet wil niet zeggen dat hier geen oudere bouwsporen zijn.”

Brandsporen

Het houtskelet dat van begane grond tot aan de nok terug te vinden is, is 16e-eeuws.

Nader onderzoek zal nog een nauwkeurig datering geven.

Bijzonder is dat in dit hout brandsporen te vinden zijn.

Wat er is gebeurd? Wie het weet weet mag het zeggen.

Terwijl de wandtegels in de ruimte vóór duidelijk 19e-eeuws zijn, is de betegeling

achter zeker tweehonderd jaar ouder. In het pand zijn verder onder meer fraaie 'consoles' te vinden - dragende elementen voor een balk. Naast wat er over is van de trap verraadt zwartgeblakerd metselwerk de plek van een haard.

Peters: „Je vindt hier elementen uit verschillende periodes.

Wat we zien duidt op een klassiek patroon van een stadshuis: in de 14e eeuw wordt achter het 'oude' houten huis een stenen gebouwd.

Het voorhuis wordt dan bijvoorbeeld winkel, met in het achterste deel een keuken.

Gaandeweg wordt dat houten gedeelte ook weer vervangen door steen.”

Taverne: „Je moet je voorstellen dat Frans Hals hier langs gelopen kan zijn. We hebben het over zijn tijd. Wat voor winkel was dit? Kocht hij hier ook wat? Als je je dat soort vragen stelt, gaat het vanzelf leven.”